

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/62/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712211613
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3712211613.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa X., s.r.o., so sídlom B., X. XX, D.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou G. X., s.r.o. so sídlom B., U. X proti odporcovi Q. o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 27. septembra 2013, č.k. 7C/121/2012-15 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 2.513,12 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 502,62 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Považská Bystrica a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. d), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Navrhovateľ uviedol, že po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie ho súdny exekútor zaevidoval pod sp. zn. EX 4636/2011. V rámci uvedeného exekučného konania súdny exekútor v snahe postupovať pri nútenom vymáhaní pohľadávky navrhovateľa efektívne a účinne predložil jeho návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu, t. j. Okresnému súdu Považská Bystrica a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dôvodil, že exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 10.05.2011, keď zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci exekučné konanie začalo dňa 08.03.2011. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, omeškanie predstavovalo viac ako 63 dní. Súd prvého stupňa zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 4Er/231/2011 zistil, že súdny exekútor JUDr. J. A. doručil Okresnému súdu Považská Bystrica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 25.03.2011. Okresný súd Považská Bystrica uznesením, č.k. 4Er/231/2011-10 zo dňa 07.04.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 07.05.2011, žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že rozsudok rozhodcovského súdu nie je spôsobilým exekučným titulom. Z uvedeného exekučného spisu mal tak súd prvého stupňa za preukázané, že dňa 25.03.2011 bola na exekučný súd doručená žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej exekučný súd rozhodol dňa 07.04.2011 tak, že ju zamietol, t. j. 13 dní po jeho doručení. Bolo tým vyvrátené tvrdenie navrhovateľa, že exekučný súd bol 63 dní nečinný pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia.

Súd prvého stupňa v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. zisťoval existenciu podmienok, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody, a ktoré musia byť splnené súčasne: 1) nesprávny úradný postup pri rozhodovaní o návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, 2) vznik škody a 3) príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Vzhľadom na skutočnosť, že súd nemal preukázané splnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v nedodržaní lehoty na vydanie súdneho rozhodnutia o žiadosti na udelenia poverenia, ako ani existencia nezákonného rozhodnutia súdu, ktoré by bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, súd prvého stupňa sa ďalej nezaoberal tvrdenou škodou, ani nemajetkovou ujmom, ale návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Z uvedeného dôvodu ani nerozhodoval o základe veci medzitémnym rozsudkom tak, ako to navrhoval navrhovateľ. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi trovy konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Pokiaľ sa jedná o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorým by sa nevysporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvého stupňa ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnenosti nároku navrhovateľa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí rovnako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a spravodlivé.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci platí dispozičná a prejednacia zásada. Prejednacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktorých ich preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľa, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne pokiaľ nepristúpil na rôzne konštrukcie navrhovateľa, ktoré sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá prejednanie veci v neprítomnosti takého účastníka za predpokladu, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie.

Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie s tým, že podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov konania a všetkých, ktorých prítomnosť je nevyhnutná. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva a konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Účastníci konania majú procesno - dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľ v množstve svojich podaní tvrdí, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom. Ako vyplýva z uznesenia Ústavného súdu SR, všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín. Navrhovateľ bol riadne na toto pojednávanie, na ktorom sa zároveň mohol oboznámiť s vyjadrením odporcu k návrhu na začatie konania, predvolaný, pričom tento sa bez ospravedlnenia nedostavil na pojednávanie. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle ust. § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom. Na pojednávaní sa súd prvého stupňa oboznámil s obsahom spisu a s obsahom exekučného spisu. Pokiaľ teda súd prvého stupňa na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom

účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvého stupňa dodržal zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho poriadku.

Právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá aj povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie. Tento postup bol zo strany okresného súdu postupom podľa ust. § 122 ods. 1 v spojení s ust. § 123 O.s.p. dodržaný. Súd prvého stupňa dodržal zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie vecí, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania. Práve zo strany prvostupňového súdu je dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámený a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu ku princípu rovnosti zbraní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ súd prvého stupňa v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľovi ako účastníkovi možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a ESLP. Postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a ESLP.

Pokiaľ navrhovateľ spochybňuje v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval vo veci sp. zn. 19NcC/31/2013, a to tak, že sudcu súdu prvého stupňa z pojednávania a rozhodovania tejto veci nevylúčil, nakoľko nezistil dôvody na jeho vylúčenie. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa nemal dôvod vyčkávať na ďalšie rozhodnutia súvisiace s otázkou zaujatosti. Odvolací súd pritom v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z pojednávania a rozhodovania vecí, nezakladá bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom je sudca a vykonáva súdnictvo.

Vo zvyšku, ako bolo vyššie uvedené, odvolací súd v návaznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje v celom rozsahu na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.